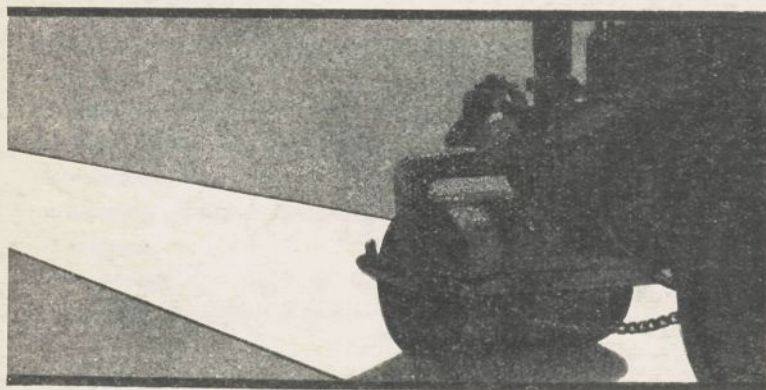

PUBLICATIE
VAN DE
NEDERLANDSCH-INDISCHE
WEGENVEREENIGING

CENTRAAL PROEFSTATION EN STUDIE-
BUREAU OP WEGENGEBIED.

NOTULEN
VAN DE
8ste ALGEMEENE VERGADERING

GEHOUDEN OP 5 SEPTEMBER, 1932,
IN DE TECHNISCHE HOOGESCHOOL
TE BANDOENG

Voordracht.*)

Deze voordracht, welke dikwijls hoorbaar de gemoederen in beweging brengt, ontlokt tenslotte aan de vergadering krachtig applaus.

De Voorzitter deelt dan mede, dat de inleider zich bereid verklaard heeft eventueele vragen of opmerkingen uit de vergadering te beantwoorden en verzoekt dengenen, die daarvan gebruik wenschen te maken, zich in de thans te houden pauze aan den secretaris op te willen geven.

Pauze.

Na afloop van de pauze verleent de Voorzitter eerst het woord aan ir. Wouter Cool.

Ir. Wouter Cool zou er gaarne op willen wijzen, dat de voorstelling, welke de inleider gaf, alsof in Holland de Locale Overheid in de tweede helft der vorige eeuw slechts lijdelijk stond tegenover de kwestie der stadsuitbreiding, niet geheel juist is. Het ontbrak allerminst aan initiatief, maar de Overheid was inderdaad in de meeste gevallen machteloos tegenover de eigenaren van bouwperceelen, welke in exploitatie werden gebracht. Plaatselijk trachtte men nog veelal, ondanks het ontbreken van een algemeenen rechtsgrond, op allerlei wijzen invloed ten goede uit te oefenen. Zoo verbood de Gemeente Rotterdam b.v. het bouwen op gronden, waarin de rioleering nog niet was aangelegd en nam dezen aanleg dan pas ter hand, indien de betrokken perceel-eigenaren willig waren, zich naar de Gemeente te voegen. Zoo kon eenige drang worden uitgeoefend evenals met het recht van uitpad, indien men de omringende terreinen in eigendom bezat, maar het volle beheer over de stadsontwikkeling kregen de Gemeenten eerst met de Woningwet van 1901.

Spreeker, die den strijd van nabij heeft medegemaakt wilde dezen toestand even memoreeren, om hier niet

*) Deze voordracht is als Publicatie no. 81 afzonderlijk in druk verschenen.

INVLOED VAN GEMORSTE SMEEROLIE OP ASPHALTVERHARDINGEN.*)

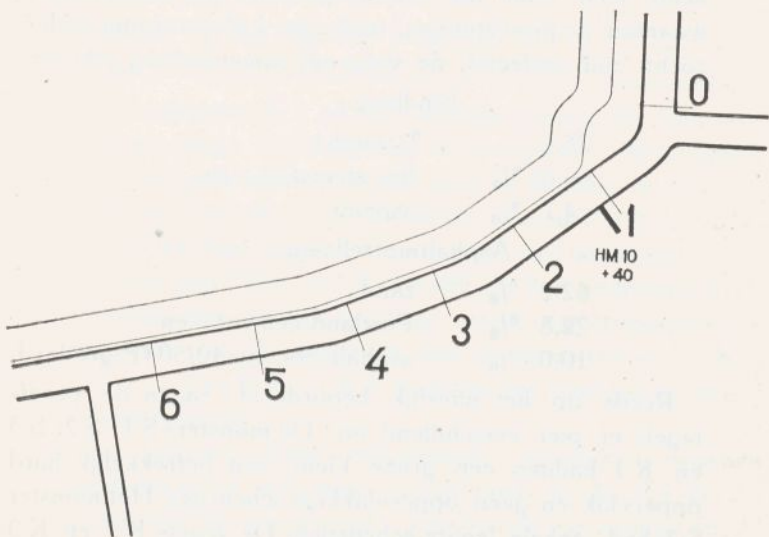
Mijne Heeren,

Een verzoek van den Directeur der Haven te Tandjong Priok, gericht tot het Laboratorium voor Materiaalonderzoek van de B. O. W., om van advies te dienen inzake bij den Priokweg waargenomen merkwaardige degradatie-verschijnselen, is gevolgd door een Laboratoriumonderzoek, waarvan het eerste resultaat U wellicht zal interesseeren.

Het Laboratorium heeft voor dat onderzoek om te beginnen een serie van zes uit den Priokweg uitgehakte

Fig. 1

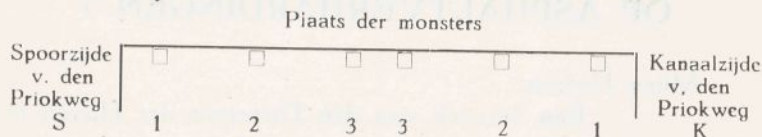
Schetskaart van den Priokweg.

*) Voor de beraadslaging over dit onderwerp zij verwezen naar Publicatie No. 82: „Notulen van de 5de Alg. Vergadering”.

tegels ontvangen, van ongeveer 30×30 cm. elk. Over de ligging dier bij hm. $10 + 40$ gestoken proeftegels kunt U zich, aan de hand van de fig. 1 en 2 oriënteren.

Fig. 2

Het is U bekend, dat de Priokweg ongeveer $2\frac{1}{2}$ jaar geleden voor een belangrijk gedeelte is voorzien van een nieuwe, goed gedraineerde onderlaag en een asphalt-slijt- en bindlaag. De asphaltlagen hebben een gezamenlijke dikte van 7 cm. en bestaan uit 3,5 cm. dikke laag asphaltmortel ("sheet-asphalt") op een 3,5 cm. dikke bindlaag ("bindercourse") — voor verdere details der constructie verwijs ik naar de N. I. W. V.-publicatie No. 36, getiteld: „De Priokweg”.

Volgens door de Havendirectie verstrekte gegevens heeft men voor het Socony-gedeelte der asphaltlagen, waaraan de proefstukken, welke het Laboratorium onderzocht, zijn ontleend, de volgende samenstelling gekozen:

Bindlaag;

28,6	%	zand;
66,65	%	fijn steenslag; en
4,75	%	asphalt.

Asphaltmortellaag.

62,2	%	zand;
22,8	%	Portland-cement; en
10,0	%	asphalt-Socony 40/50 (F/grade) I.

Reeds op het uiterlijk beoordeeld, zagen de proeftegels er zeer verschillend uit. De monsters S 1, S 2, S 3 en K 1 hadden een grijze kleur, een betrekkelijk hard oppervlak en geen oppervlakkige scheurtjes. Het monster S 3 had enkele lengte-scheurtjes. De tegels K 2 en K 3 hadden daarentegen een donkere kleur, een zacht oppervlak en vele scheurtjes.

dat bodemtrillingen een aandeel hebben in de vorming van golven, als bedoeld, schijnt het aangewezen een passend bedrag te bestemmen om metingen hiernaar te doen.

Bij deze toelichting moge nog de volgende mededeeling worden gedaan m.b.t. het punt: invloed van smeerolie op asphaltverhardingen, dat op het werkplan is gebracht.

Voor het havenbeheer van Tandjong-Priok zijn een groot aantal monsters in onderzoek, uit de resultaten waarvan hoogstwaarschijnlijk eveneens conclusies zullen kunnen worden getrokken omtrent vorenbedoelden invloed van smeerolie. Mede met het oog op de beschikbare middelen is er daarom voorloopig van afgezien voor een soortgelijk onderzoek een post op te brengen. Aan genoemd havenbeheer zal gevraagd worden van de resultaten der voor zijn rekening verrichte onderzoekingen te mogen kennis nemen, hetgeen ongetwijfeld zal worden toegestaan. Op grond van de dan te constateeren feiten en vooruitzichten zal beter beoordeeld kunnen worden, of, en zoo ja in welke richting, verder onderzoek der N.I.W.V. op dit gebied gewenscht is.

8. a/ De reeds opgedane ervaring heeft geleerd, dat uitbreiding en verbetering urgent is.
- b/ In het opgebrachte bedrag is begrepen het salaris van den voor schoonmaak en onderhoud der mechanisch-electrische proefbaan-inrichting benodigden monteur ($12 \times 45 = f\ 540$) en dat van een in het praktijklaboratorium te werk te stellen opzichter ($12 \times 200 = f\ 2400$). Gebleken is nl., dat de ingenieur aldaar grootendeels belast is met arbeid, welke zeer goed door minder ontwikkeld en dus lager gesalarieerd personeel kan worden verricht. Wordt dit mogelijk gemaakt, dan kan de werkkracht van bedoelden ingenieur meer doeltreffend worden benut, o.a. voor werkzaamheden en studiën, waarvoor anders buiten de Vereeniging staande krachten moeten worden gebezigd (zie onder 4 a en b).

De overige exploitatie-uitgaven houden sterk verband met de middelen, waarover wordt beschikt, en de moeilijkheden, welke zich kunnen voordoen bij het bezigen van materialen, die in de praktijk bij groote massa's tegelijk in mechanische installaties worden vervaardigd doch op de baan slechts tot een beperkten omvang behoeven te worden verwerkt.

c/ Voor het afbouwen der drukproef-installatie is het daarvoor naar schatting noodige opgebracht. De aan het gebruik dezer installatie verbonden geregelde uitgaven, zullen, naar verwacht wordt, niet groot zijn.

d/ De onder c bedoelde installatie is slechts ingericht voor het meten van drukken onder statische belastingen, als uiteengezet in publ. no. 27. Waar echter de aantasting van wegverhardingen in hoofdzaak te voorschijn wordt geroepen door dynamische lasten, moet het van groot belang geoordeeld worden de druk(verdeeling) in wegverhardingen ook onder zulke belastingen na te gaan. Voorloopige berekening heeft uitgewezen, dat het niet onmogelijk is een deel der onder c bedoelde drukproef-installatie met de noodige aanvullingen en wijzigingen te bezigen voor drukmeting onder bewegende lasten. Als zoodanig zouden dan gebruikt kunnen worden de op de proefbaan rijdende proefwagens. Op de begroting is nu een betrekkelijk klein bedrag uitgetrokken, teneinde na te kunnen gaan, of zulke metingen op deze wijze uitvoerbaar zijn. Aan de hand der alsdan te verkrijgen resultaten zal beoordeeld kunnen worden, of dient te worden overgegaan tot aanmaak van een daarvoor bestemde inrichting.

9. Als bekend, heeft de Vereeniging betrekkelijk veel bijgedragen tot den arbeid van de sedert ontbonden Commissie voor Motorverkeer, wier werk zij zoo goed mogelijk voortzet met het oog op de invoering van de door genoemde commissie aanbevolen maatregelen. De Vereeniging beschikt echter niet, bij lange na niet, over de middelen, waarover de Commissie voor Motorverkeer heeft kunnen beschikken, zoodat in de eerste plaats

Om U nu den algemeen bekenden *groei onzer steden* te demonstreeren, heb ik met behulp van gegevens, zeer welwillend verstrekt en toegelicht door het Centraal Bureau voor de Statistiek — dat ik daarvoor grooten dank schuldig ben — een grafiek laten maken van den loop der bevolkingscijfers in de groote en in eenige middelbare en kleine steden op Java, terwijl ook de cijfers voor Java en Madoera als geheel zijn vermeld (fig. 1).

De oudste bruikbare cijfers zijn van 1880, maar niet voor alle steden voorhanden; betrouwbaar zijn de resultaten der volkstelling in 1900, 1910 en 1920; de tusschen-cijfers zijn minder zeker, en teekenend voor den achterlijken toestand der statistiek hier te lande, waarin pas in de laatste tien jaren een belangrijke verbetering werd gebracht, is, dat meerdere cijfers zóó afwijken van de omgevende, dat het statistisch bureau ze zelf als klaarblijkelijk onjuist kenmerkte; deze zijn dan ook niet in de grafiek verwerkt.

Als algemeen verschijnsel geeft de grafiek nu te zien een veel sterkere bevolkingstoename in de steden dan op Java en Madoera als geheel; om dit duidelijk te doen spreken, is bij alle steden door een extra lijn (aangeduid met het cijfer 4) weergegeven de stijging van 1900 tot 1925, die evenredig zou zijn geweest aan die van Java en Madoera als totaal.

Verreweg den snelsten groei ziet men bij Bandoeng, dat in dezelfde periode van 25 jaar een toename van ruim 300 % vertoont. Batavia met Mr. Cornelis, die in dit verband zeker tezamen moeten worden genoemd, volgen met een aanwas van 140 %. Daarna komen, merkwaardig genoeg gelijk-op, Soerabaia en Semarang, beide met 70 %, waarbij Soerabaia wel een veel grootere vermeerdering van het aantal Europeanen vertoont, maar Semarang naar verhouding meer Inlanders ging herbergen. Solo en Jogja komen even boven de normale Java-uitbreiding; van de thans nog kleinere steden is Malang verreweg het snelst vooruitgekomen, n.l. ca. 125 %; Buitenzorg vertoont ongeveer 100 %, maar vooral daar bestaat groote onzekerheid in de laatste cijfers. Madioen en Tegal zijn dan voorbeelden van steden, die

6e. INTERNATIONALE WEGENCONGRES

No. 4.

II. Asphalt- en teerwegen.

Prae-advies 17 (2-A) van Neuman	}	Deutschland.
Grulich		
Herrman		
Kluge		
Mallison		

Het Deutsche prae-advies over het gebruik van asphalt en teer vangt aan met een overzicht der organisatie van het moderne asphalt-wegen-onderzoek daar te lande (Studien-gesellschaft für Automobilstrassenbau, Zentralstelle für Asphalt- und Teerforschung, Deutscher Strassenbauverband).

Betreffende asphaltonderzoek worden dan verschillende tegenwoordig in de belangstelling vooraanstaande punten genoemd, als: de wijze, waarop het smeltpunt moet worden bepaald; de waarde, welke aan de standaard ductiliteits-bepaling mag worden toegekend; en het toelaatbare gehalte van asphalt aan paraffine en zwavel. Als temperatuursgrenzen, waartusschen asphalt in wegverhardingen bruikbaar blijft, gelden het z.g. verstijvingspunt (methode Hoepfner) en het druppelpunt (methode Ubbelohde), daar algemeen wordt aangenomen, dat het asphalt in de verharding in plastischen toestand dient te blijven.

Wat teer aangaat, wordt er op gewezen, dat, betreffende teer voor oppervlakte-behandeling, de tegenwoordige voorschriften berusten op in Duitschland zelf verkregen inzicht, terwijl t.o.v. teer voor penetratie en betonwerk men nog veelal vasthoudt aan de bekende Engelsche standaard-eischen. De evengenoemde nieuwe Duitsche voorschriften hebben b.v. zeer laag gestelde maxima voor het phenol- en naphtaline-

1
2
3
4
5

NOTULEN

van de 8ste Algemeene Vergadering der Ned.-Indische Wegenvereëning,

gehouden op 5 SEPTEMBER 1932, in de
Technische Hoogeschool te Bandoeng.

AGENDA :

1. Notulen van de 7e Algemeene Vergadering.
2. Verslag over 1931.
3. Verantwoording over het financieele beheer gedurende 1931 en benoeming van een verificatie-commissie.
4. Voordracht van Jhr. ir. C. Ortt over een nader te bepalen onderwerp verband houdende met weg- en verkeersproblemen in Europa.
5. Wat verder ter tafel zal worden gebracht (zie art. 6 van het Huishoudelijk Reglement).

Aanwezig zijn de leden van den Wegenraad :

Gen. Maj. L. C. A. van de Kastele, Inspecteur der Genie ;
prof. ir. W. H. A. van Alphen de Veer, Hoofd van het Laboratorium voor Materiaalonderzoek van de B. O. W. ; Jhr. Ir. C. Ortt, Hoofdingenieur der N. I. W. V. ; ir. J. Adriaanse, Hoofd der Afd. Bruggen en Wegen van den Provincialen Waterstaat v. Midden-Java ; ir. J. H. Blok, Hoofd der Afd. Bruggen en Wegen v/d Prov. Waterstaat v. Oost-Java ; ir. E. Fels, Hoofd der Afd. Bruggen en Wegen v/h Dept. der B. O. W. ; ir. J. W. Haag, Hoofd v/h Dienstvak Weg en Werken der S. S.- en T.-wegen ; ir. J. J. Jonker, Hoofd v/h 2de District v/d Prov. Waterstaat v. West-Java ; ir. A. R. W. Kerkhoven, vertegenwoordiger u/d Cultures ; ir. A. H. J. Koreman, Direc-

teur Gemeentewerken v. Semarang; ir. F. T. Mesdag, Hoofd v/h Tech. Economisch Adviesbureau b/h Dept. v. G. B.; ir. W. Meyer, Hoofd v/h 2de District v/d Prov. Waterstaat v. Oost-Java; ir. A. Poldervaart, Directeur der Stadsontwikkeling v/d Gemeente Bandoeng; ir. H. Salomonson, Directeur v. Gemeentewerken te Batavia; en M. M. F. van Velsen, 1e Secretaris v/d Kon. Vereeniging „Java Motor Club”.

De vergadering werd voorts bijgewoond door verschillende met wegbeheer in aanraking zijnde autoriteiten, o. a.:

den Burgemeester van Bandoeng: ir. J. E. A. von Wolzogen Kühr; het Hoofd v/d. Prov. Waterstaat van West-Java: ir. J. A. van Santwijk; den Burgemeester van Cheribon: J. M. van Oostrom Soede; den Directeur van Gemeentewerken van Mr. Cornelis: A. Evers; meerdere directeuren van Regentschapswerken en leden van Regentschaps- en gemeenteraden en verder door andere belangstellenden, w. o.:

den Adviseur voor de Decentralisatie, vertegenwoordigd door Mr. A. J. Levelt; den hoofdingenieur bij het T. A.-bureau van het Dept. G. B., dr. ir. L. J. de Ven; den stedenbouwkundig Adviseur, ir. Th. Karsten; den hoofdvertegenwoordiger der N. V. Mijnbouw- en Cultuur Mij. BOETON; G. van den Brandt, de ingenieurs der Bataafsche Petroleum Mij.: ir. G. C. J. Tielenius Kruythoff en Jhr. ir. G. Schimmelpenninck; de heeren F. D. van Horn en H. D. Early van de Standard Oil Co. of New-York, e.a..

De Voorzitter, Generaal-Majoor L. C. A. van de Kastele, opent te 9 u. v. m. de vergadering met een woord van welkom tot de aanwezigen, in het bijzonder tot den heer ir. M. H. C. Vreede, Gedeputeerde van de Provincie West-Java en Alg. Hoofdvertegenwoordiger van de N. K. P. M., die op verzoek van het Dag. Bestuur zich welwillend bereid verklaard heeft op deze vergadering een causerie te houden over zijn indrukken, opgedaan bij gelegenheid van de bijwoning van

het in 1930 te Washington gehouden Internationale Wegencongres.

Spreker memoreert verder de aanwezigheid van den eerst sedert kort van Europeesch verlof teruggekeerden secretaris-penningmeester, ir. Ortt, daarbij de verwachting uitsprekende, dat, waar thans het werk wederom op volle kracht kan worden verricht, de ontstane achterstand in publicaties en onderzoekingswerk geleidelijk weder zal worden ingeloopt. Het was niet anders te verwachten, dan dat de nadeelige gevolgen zouden worden ondervonden van de capaciteitsafname van het Vereenigingsbureau bij het vertrek van den heer Ortt. Het bestuur moest hierin wel berusten, doch niettemin vond spreker aanleiding om met groote waardeering melding te maken van de wijze, waarop de wnd. secretaris-penningmeester, ir. van Oyen, zijn zware taak tijdens de afwezigheid van ir. Ortt heeft vervuld.

Tenslotte wil spreker naar aanleiding van den verlaten datum der vergadering toelichten, dat dit uitstel niet wel te vermijden was, zoowel wegens de wenschelijkheid de eenmaal aangekondigde voordracht van den heer Ortt ook inderdaad te doen plaats hebben, als in verband met de omvangrijke voorbereiding dezer vergadering. Spreker vertrouwt, dat de vergadering deze in het belang der Vereeniging genomen beslissing zal goedkeuren.

Verder is het spreker een aangename plicht de Faculteit van Technische Wetenschap wederom dank te brengen voor de gastvrijheid der Vereeniging verleend.

De Voorzitter richt zich dan in het bijzonder tot de vertegenwoordigers van Overheidsressorten en instellingen, die den arbeid der N. I. W. V. steunen. Spreker zet uiteen dat, hoewel betuigingen van waardeering, mede blijkende uit de vele verzoeken om voorlichting in zeer uiteenlopende zaken der Vereeniging niet onthouden worden, de daadwerkelijke belangstelling en steun, voor zoover die uitdrukking vinden in bijdragen,

die het werk mogelijk maken, zienderoogen afnemen, zóó zelfs, dat bij een voortgaan in deze richting het voortbestaan der Vereeniging ernstig in gevaar wordt gebracht.

Reeds verleden jaar moest spreker in de jaarvergadering de aandacht vestigen op het onjuiste begrip, dat bij vele Locale Ressorten bestaat t. a. v. de verhouding tot de N. I. W. V., door de bijdrage aan de Vereeniging te beschouwen als een subsidie, die naar believen verlaagd kan worden of zelfs ingetrokken, al naar een stemming in een Localen Raad uitvalt en al naarmate men steun aan andere, veelal liefdadige instellingen, wenschelijker acht. Men vergeet daarbij echter geheel, dat de N. I. W. V. nagenoeg géén andere inkomsten heeft dan de bijdragen der Overheidslichamen en nooit een beroep kan doen op de particuliere liefdadigheid. Zij trekt ook geen inkomsten uit haar werkzaamheden en kan dus ook op die wijze haar inkomsten niet vermeerderen. Wat men echter bij het beschouwen van de bijdrage als een „subsidie” vooral uit het oog verliest is, dat de Wegenvereeniging haar diensten bewijst rechtstreeks aan het betrokken Ressorst als zoodanig en dat dus de bijdrage niet anders is dan een vergoeding voor bewezen diensten, zoodat ze in een juiste verhouding zou behooren te staan tot het belang, dat eenig Ressorst bij den N. I. W. V.-arbeid heeft.

De N. I. W. V. is dus niet een buiten de Locale Ressorten staande vereeniging, die door die ressorten gesteund wordt wegens haar werk in het belang van het algemeen; neen zij is a. h. w. een deel van de onder elk Ressorst behorende weg-beheersdienst en wel een deel, dat juist in deze benarde tijden te grooter belang heeft! Zoo min als bv. de rubberproducenten thans hun rubberproefstation zullen in den steek laten, evenmin mag thans de Overheid haar wegenproefstation doen verdwijnen!

Spreker zet uiteen, dat de Wegenraad zeer wel beseft, dat in deze moeilijke tijden ook de N. I. W. V. haar uitgaven en

66
an
le
le
or
i-
k-
al
n,
e
j-
n
n
ar
e-
et
st
at
-
-
n
n
t
ij
-
e
-
k
n
t
n

dus haar werkzaamheden zal hebben in te perken en van dat besef ook reeds duidelijk blijkt heeft gegeven. Een inperking tot een zoodanig peil als noodig zou zijn om de tegenwoordige en naar gevreesd wordt nog te verwachten inkomstenverlaging te dekken, is echter onmogelijk zonder de Vereeniging ten doode te doemen. Intrekking van bijdragen, benevens verlagingen tot 50 ja zelfs tot 30% van de vroegere bedragen zijn aan de orde van den dag en het behoeft wel geen lang betoog om aan te toonen, dat met een dergelijke achteruitgang in middelen de Vereeniging onbestaanbaar wordt. De N.I.W.V. staat en valt met haar bureau; zouden de kosten ontbreken om een uit goede, om niet te zeggen uitgezochte, technische krachten bestaand bureau te bezoldigen, dan kan de Vereeniging beter liquideeren, daar het wel vanzelf spreekt, dat de leden van den Wegenraad, die hun functies geheel con amore vervullen, geen gelegenheid hebben de verschillende zich voordoende vraagstukken uit te werken, al willen zij gaarne daarover adviseeren en hun inzichten bekend stellen.

Spreker wijst er verder met nadruk op, dat een thans opheffen der Vereeniging onherroepelijk tot gevolg zou hebben, dat men voor lange jaren niet zal behoeven te rekenen op een hernieuwde poging tot oprichting! De les, die zij, die later zich wellicht daartoe geroepen zouden voelen, dan uit het verleden wel zouden moeten trekken, zou tot resultaat hebben, dat niemand zich daaraan meer zal wagen!

Hoewel spreker zich bij het voorgaande uiteraard minder richt tot de ter vergadering aanwezigen, die door deze aanwezigheid blijf geven van hun belangstelling in het Vereenigingswerk, dringt hij er bij hen op aan om ook in de toekomst, voor zoover zij op de bijdragen aan de Vereeniging invloed kunnen uitoefenen, met de gevaren, die het bestaan der N.I.W.V. dreigen, rekening te houden en, waar dat van pas komt, hun overredingskracht ook tegenover anderen in deze richting aan te wenden.

Thans overgaande tot de behandeling van *punt 1* der agenda vraagt spreker, of de vergadering nog eenige op- of aanmerkingen heeft, m.b.t. de in publicatie no. 107 bekend gestelde notulen der 7de algemeene vergadering.

Daar dit niet het geval blijkt te zijn worden de notulen ongewijzigd goedgekeurd en aldus gearresteerd.

Bij de behandeling van *punt 2* der agenda worden evenmin opmerkingen uit de vergadering gemaakt.

Het jaarverslag over 1931 wordt derhalve zonder meer goedgekeurd.

De Voorzitter verzoekt vervolgens den secretaris-penningmeester verslag uit te brengen over den financieelen toestand der Vereeniging gedurende 1931.

De Secretaris-penningmeester, Jhr. Ir. C. Ortt brengt dit verslag uit. Na een overzicht te hebben gegeven van bedrijfsrekening-, balans- en begrotingcijfers wijst spreker er op, dat de achteruitgang in middelen gedurende 1931 nog slechts betrekkelijk gering was, doch dat de vooruitzichten voor het loopende jaar veel minder gunstig zijn. Toch acht spreker in verband met den omvang van het reservefonds zeker de hoop gewettigd, dat de financiën der Vereeniging in evenwicht zullen kunnen worden gehouden, indien slechts een zeker minimum aan bijdragen in deze moeilijke jaren der N. I. W. V. niet zal worden onthouden. Spreker verwijst overigens voor meer gedetailleerde cijfers naar de uitvoerige toelichtingen, welke daaromtrent in het jaarverslag zijn te vinden.

De afgelegde verantwoording wordt ongewijzigd goedgekeurd.

Ir. M. H. C. Vreede, Gedeputeerde der Provincie West-Java, en Algemeen Hoofdvertegenwoordiger der N. K. P. M. wenscht

naar aanleiding van het financieele verslag, eenige opmerkingen in het midden te brengen. In de eerste plaats wil hij er met nadruk op wijzen, dat pogingen van het Bestuur der N.I.W.V. om Locale Ressorten van een onredelijke vermindering harer bijdragen terug te houden, slechts kans op succes zullen hebben, indien een duidelijk inzicht wordt verschaft in den financieelen toestand der Vereeniging, een overzicht wordt gegeven van mogelijke bezuinigingsobjecten en onder meer ook de salarisregeling van het personeel bekend wordt gesteld, in het algemeen dus den autoriteiten met cijfers wordt aangetoond, wat het werkplan van de Vereeniging als minimum vereischt en welke de directe consequenties zijn eener vermindering der bijdrage beneden het peil der minimum-begrooting. Spreker meent verder, dat in het algemeen door de Locale Ressorten de vaststelling der voor een bepaald jaar te verwachten bijdrage tijdig genoeg plaats vindt om een goeden begrootingsopzet voor de N.I.W.V. mogelijk te maken; voor de Provincie West-Java is dit althans n. z. m. steeds het geval geweest.

De Voorzitter dankt ir. Vreede voor zijn waardevolle opmerkingen. Wat aangaat het tijdstip, waarop de N.I.W.V. kennis kan nemen van de grootte der haar toegedachte bijdragen, wijst spreker er op, dat hierbij groote verschillen bestaan tusschen de onderscheiden Ressorten. Bij de Provincie West-Java werd het op de provinciale begrooting uitgetrokken bedrag steeds tijdig bekend gesteld. Doch de grootte der werkelijk toegekende bijdrage over dit jaar werd eerst in Mei bepaald, waarbij op zeer rigoureuze wijze het aanvankelijk op de begrooting uitgetrokken bedrag werd verminderd. Dit moge aantoonen, hoe moeilijk het voor den Wegenraad is om tot een betrouwbare raming van inkomsten te komen.

Spreker stelt in het licht, hoe een en ander aanleiding geeft tot een toestand, zooals die zich ook in het afgelopen jaar heeft gedemonstreerd, n.l. dat de uitgaven met het oog op

de weinig gunstige inkomsten-verwachtingen verlaagd moesten worden tot op een peil, waarbij het werk schade leed, terwijl tenslotte door de pas aan het einde des jaars afgekomen beslissing van een der Locale Ressoorten, waarbij gehoor gegeven werd aan het herhaald verzoek van het Bestuur de korting op meer redelijke basis te stellen, een aanmerkelijk bedrag onverwerkt moest blijven, zoodat ten onrechte de indruk kan worden gewekt, dat de middelen der Vereeniging nog ruim voldoende zijn voor haar arbeid.

Spreker verklaart met nadruk, dat inderdaad op alle mogelijke objecten reeds zeer ernstig wordt bezuinigd; de exploitatie van het laboratorium en de proefarbeid zullen echter bij een vermindering der bijdragen tot beneden 60 % der oorspronkelijke grootte zeer ernstig in het gedrang komen.

Ir. Vreede acht het onder deze omstandigheden zeer gewenscht, dat den Localen Raden een nog duidelijker inzicht in den financieelen toestand en de minimum behoefte der Vereeniging wordt gegeven dan thans het geval is. Omtrent de geste der Provincie West-Java t.a.v. de N. I. W. V.-bijdrage zal spreker nadere informaties inwinnen.

De Voorzitter licht toe, dat de vermindering van het op de begrooting voor 1932 voorkomende bedrag van f 4500,— (hetwelk tegenover 1931 reeds een achteruitgang beteekende van 25 %) tot f 2500,— door de commissie van verzoekschriften werd voorgesteld op een einde Mei gehouden vergadering van den Provincialen Raad. Als motiveering van deze sterke vermindering werd gesteld, dat de Provincie meer belang had bij de instandhouding van ziekenhuizen, blindeninstituten, e.d. dan bij het voorkomen van eenige inkrimping van den N. I. W. V.-arbeid.

Ir. Vreede meent, dat het dan raadzaam zal zijn zich alsnog met een verzoekschrift tot den Provincialen Raad te wenden, vergezeld van een volledig exposé van den financieelen toestand.

Ir. J. E. A. von Wolzogen Kühr, Burgemeester van Bandoeng, voelt zich in verband met de gehouden discussie geroepen er op te

wijzen, dat de bespreking dezer belangrijke aangelegenheid beter als een speciaal punt op de agenda had kunnen worden geplaatst. Spreker is het geheel eens met de woorden van den Voorzitter, waar deze zegt, dat de N.I.W.V. als een deel van de wegbeheersdiensten der Locale Ressorten zelf moet worden beschouwd. Daar echter door de verminderde inkomsten vele Locale Ressorten in de onmogelijkheid verkeeren hun vitale belangen in voldoende mate te behartigen, zou dit werk op wegengebied wellicht ook gestaakt moeten worden als het een eigen gemeentelijk bureau betrof. Het gaat hier dan ook niet meer om waardeering van het werk der N.I.W.V., waarin spreker als technicus bij niemand achter staat, maar om dwingende noodzaak. Hoe kan men een uitgaven-post op de begrooting brengen als er geen geld is.

Spreker zal dan ook gaarne van het Bestuur vernemen, welke argumenten het kan aanvoeren, ter motiveering eener bijdrage aan de N.I.W.V. in den huidige financieel-economischen noodtoestand.

De Voorzitter licht allereerst toe, waarom de bespreking over het onderhavige onderwerp niet als punt op de agenda voorkwam. De omschrijving n.l. zou niet anders kunnen luiden dan: overweging der liquidatie van de N.I.W.V. Waar instandhouding der organisatie nagestreefd moet worden en de algemeene toestand er nog geenszins toe leidt deze liquidatievraag te overwegen, bestond hiertoe geen aanleiding. Mocht dit in de naaste toekomst wel het geval zijn, dan zou zulks moeten voeren tot het bijeen roepen eener buitengewone algemeene vergadering, waarop de liquidatie der Vereeniging ware te bespreken.

Spreker wil er echter met allen nadruk op wijzen, dat zulks thans in ieder geval prematuur is en nogmaals naar voren brengen dat, zoolang er geld is voor de wegen er ook geld moet zijn voor de Wegenvereeniging. In het stadium, waarin de wegentechniek thans verkeert, zal het zeker verantwoord

zijn een klein gedeelte der totale wegenuitgaven af te zonderen ten behoeve van een centraal proefstation en studiebureau, zooals dat door de N.I.W.V. wordt in stand gehouden, vooral indien men bedenkt, dat door de geheel belangenlooze medewerking der leden van den Wegenraad, in de bestaande organisatie een zeer economisch functioneerend advies-lichaam ter beschikking staat, dat, indien eenmaal opgeheven, in afzienbaren tijd zeker niet weder opgericht zou worden.

Ir. von Wolzogen Kühr repliceert, dat men nu reeds allerwege uit het stadium van overweging is geraakt en slechts rekening heeft te houden met dringende noodzaak.

Ir. Vreede wenscht een andere visie op deze zaak naar voren te brengen.

Spreeker wil daartoe terug gaan tot aanvang '26, den datum der instelling van de Provincie West-Java. Bij de behandeling der subsidie-aanvraag van de N.I.W.V. was men destijds geenszins algemeen overtuigd van het nut dezer organisatie en van verschillende zijden oordeelde men, dat zulks wel in enkele jaren zou blijken. Daar de geldmiddelen toen echter nog vrij ruim waren, volgde men het Regeeringsvoorbeeld en werd een bijdrage verleend. Nadien is echter wel zeer sterk het bestaansrecht van deze Vereeniging gebleken, hetgeen spreker o.a. van de zijde van den Technischen Dienst meermalen mocht vernemen; hare werkzaamheid loopt inderdaad parallel met die der proefstations, welke door suikerindustrie e.a. cultures in stand worden gehouden. De vergelijking terzake door den Voorzitter gemaakt is dan ook volkomen juist.

Spreeker moet toegeven, dat het in de tegenwoordige tijdsomstandigheden voor Locale Ressorten onmogelijk is een bijdrage als de onderhavige onverminderd te handhaven, en wil juist daarom een lans breken voor de algemeene aanname van een vaster maatstaf, volgens welke de toe te passen vermindering op redelijke wijze kan worden bepaald. De thans aan het gemeenschappelijk wegenproefstation verleende bij-

dragen zijn trouwens in verhouding tot de totaal wegguitgaven klein te noemen. Voor West-Java met zijn op zich zelf hoog voorkomende bijdrage voor 1931 van f 6000,— komt men bij totaal aan wegguitgaven op de begrooting van 1933 van ca. 2,2 miljoen op een percentage van nog geen 0,3 % — gezien het nut, dat een instelling als de N.I.W.V. afwerpt, is het dan ook alleszins gewenscht bij de besnoeiing der bijdrage deze niet zóó sterk te verminderen, dat een voortbestaan der N.I.W.V. onmogelijk wordt.

De Voorzitter dankt ir. Vreede voor zijn uiteenzetting en wijst er op, dat ook door het Bestuur der Vereeniging in ter zake gevoerde correspondentie reeds meermalen dit beginsel op den voorgrond is gesteld. Spreker zou den burgemeester van Bandoeng willen voorstellen om ook dit beginsel te aanvaarden en derhalve onder alle omstandigheden van het voor de wegen beschikbare bedrag een gedeelte af te zonderen t.b.v. de N.I.W.V.. Door aldus zijn steentje bij te dragen tot de instandhouding van dit nuttig gebleken instituut, schept men voor zich zelf de mogelijkheid, te geraken tot een betere en meer economische verwerking der beschikbare weggengelden. Het is vanzelfsprekend, dat waar niets is, de keizer zijn recht verliest, doch ook dat dit spreekwoord hier eerst van toepassing kan zijn, indien in het geheel geen fondsen meer voor weg-onderhoud kunnen worden uitgetrokken.

J. M. van Oostrom Soede, Burgemeester van Cheribon, geeft te kennen, dat ook zijnerzijds geen instemming kan worden betuigd met het standpunt van ir. Kühr. Spreker wil hierop echter niet verder ingaan, doch er op wijzen bij ervaring te weten, hoe dikwijls in gemeenteraden tegenstand ontstaat door onvoldoende bekendheid met het behandelde onderwerp. Hij geeft daarom het Bestuur in overweging aan de verschillende Locale Ressen een schriftelijke uiteenzetting te doen toekomen, waarin aangetoond wordt, welk praktisch voordeel de werkzaamheid der N.I.W.V. voor hen oplevert.

De heer Kühr wijst er nogmaals op, dat het hier niet gaat om de meer of minder gunstige waardeering van den arbeid der N. I. W. V. — het nut harer werkzaamheid staat buiten twijfel — doch om de vraag of Locale Ressorten zich verantwoord kunnen achten tot een bijdrage wanneer er reeds „so wie so” met een begrootingstekort valt te rekenen.

Ir. J. Adriaanse, Hoofd van de Afdeeling Bruggen en Wegen van den Provincialen Waterstaat van Midden-Java, wil een mededeeling doen, die op dit punt de inzichten wellicht nader tot elkaar kan brengen. In de Provincie Midden-Java is de bijdrage aan de N. I. W. V. een post op de wegenbegrooting. Dit lijkt spreker volkomen juist, aangezien zulks automatisch er toe leidt, dat het uit te trekken bedrag steeds in bepaald verband zal worden beschouwd met de overige uitgaven op wegengebied. Spreker illustreert zijne zienswijze door te zeggen, dat het hem geraden schijnt van elke honderd gulden, welke voor wegonderhoud zal worden besteed, t.b.v. de N. I. W. V. een halven gulden af te zonderen, daar verwacht mag worden zoodoende grootere bedragen uit te sparen, door bezuinigingen op het uit te voeren werk zelf.

Ir. G. C. J. Tielenius Kruythoff, ingenieur der B. P. M., wil, mede namens eenige andere hier aanwezige vertegenwoordigers van particuliere organisaties, welke bij den wegenbouw belang hebben, met nadruk mededeelen, dat ook in die kringen het nut der Vereeniging duidelijk wordt gevoeld en ingezien. Hij is ervan overtuigd, dat, mocht op eenig tijdstip van liquidatie werkelijk ernstig sprake zijn, van particuliere zijde zeer zeker mede steun zou worden verleend aan pogingen om de organisatie, zij het op een verminderd peil, in stand te houden.

Deze spontane uiting wordt met applaus beloond.

De Voorzitter het woord hernemend, brengt dank aan den heer van Oostrom Soede voor diens woorden van waardeering en aan ir. Tielenius voor de door hem op zoo sympathieke wijze

in het vooruitzicht gestelde mogelijkheid van steun van particuliere zijde, welke door de N.I.W.V. ten zeerste zal worden geapprecieerd. De Wegenraad zal rondzending van circulaire, als door den heer van Oostrom Soede voorgesteld, in overweging nemen, teneinde op die wijze te trachten meer bekendheid met de N.I.W.V. en haar te bereiken.

Bovendien wil spreker er op wijzen, dan het in ieder geval in de bedoeling ligt de werkzaamheid der Vereeniging te concentreeren op die onderwerpen, welker bestudeering direct nut zal kunnen afwerpen voor den wegbeheerder en die, welke pas in een verder verwijderde toekomst resultaten beloven op het tweede plan te stellen. Tot den burgemeester van Bandoeng meende spreker zeer zeker niet te mogen nalaten woorden van waardeering te richten voor de belangstelling en medewerking, welke in de afgelopen jaren steeds van de zijde der Gemeente werden ondervonden. Een richtsnoer voor de bepaling van het standpunt der gemeente in de nu volgende moeilijke jaren vindt spreker in de woorden van den heer Adriaanse, welke in wezen een korte samenvatting beteekenen van wat de heer Vreede reeds opmerkte, en waarin het gezonde beginsel ligt opgesloten, dat algemeen gevolgd dient te worden, teneinde de Vereeniging bestaanszekerheid te verschaffen zoo lang zij bestaansreden heeft.

Ir. A. R. W. Kerkhoven meent zich te herinneren, dat in vorige vergaderingen reeds is gesproken over het denkbeeld ten behoeve der Vereeniging een aandeel te vragen in de opbrengst der groote loterij. Waar deze loterijen elkaar thans sneller opvolgen, ware het denkbeeld wellicht nogmaals in overweging te nemen, daar meer kans bestaat voor het verkrijgen van een dergelijk aandeel.

De Voorzitter zegt toe de suggestie van den heer Kerkhoven in het Dagelijksch Bestuur nader te zullen overwegen.

Overigens wil spreker nog opmerken, dat de toestand niet zoo somber is als mogelijkkerwijs uit de voorafgaande bespre-

kingen wel zou kunnen worden afgeleid, aangezien de Vereeniging nog steeds beschikt over reserves, terwijl bovendien aan te nemen is, dat haar een redelijk deel der tot heden toe verleende bijdragen niet onmiddellijk zal worden onthouden.

Nogmaals dient er echter de aandacht op te worden gevestigd, dat de N. I. W. V. geheel anders dan vele andere organisaties, op een vrij aanzienlijk minimum aan inkomsten is aangewezen, want indien het bureau der Vereeniging niet meer kan worden bekostigd, vervalt ook ten eene male de basis, waarop de werkzaamheid der leden van den Wegenraad heeft te berusten. In dat geval is de Vereeniging ten ondergang gedoemd.

De heer A. H. M. Bake, agent der firma Lindeteves-Stokvis te Bandoeng, waarschuwt op grond van eigen ervaringen voor het betrekkelijk geringe nut van circulaires, als bedoeld door den burgemeester van Cheribon. Persoonlijk contact met de besturen der Locale Ressorten, dat door reizen van het bureau personeel kan worden verkregen, is verre te verkiezen. Een brief wordt naar sprekers meening zoo al niet gedeponneerd dan toch in de meeste gevallen zeer slecht gelezen. Een gedachtenwisseling, zooals die zich in deze vergadering ontwikkelde, toont wel zeer duidelijk, hoe wederzijdsche belangen aanmerkelijk beter door persoonlijk contact worden behartigd.

De Voorzitter betuigt zijn instemming met hetgeen de heer Bake zegt en deelt mede, dat op de begroting reeds een ruimer bedrag werd uitgetrokken voor reizen van het personeel. Het Bestuur ziet in dergelijke reizen een tweeledig voordeel, aangezien eenerzijds de N. I. W. V. daardoor beter op de hoogte komt met de speciale nooden en behoeften der wegbeheerders hier te lande en anderzijds zij beter gelegenheid krijgt haar eigen belangen bij die wegbeheerders te behartigen.

De Voorzitter sluit dan, daar niemand meer het woord verlangt, de discussies over dit onderwerp en gaat voort met de verdere behandeling van *punt 3* der agenda en stelt voor, den dank

der vergadering te betuigen aan de heeren ir. J.E.A. von Wolzogen Kühr en ir. J.P. Thijsse, die voor 1930 als leden van de verificatie-commissie hebben willen optreden. Voor 1931 stelt spreker, na vooraf gehouden overleg met de betrokkenen en met den heer ir. von Wolzogen Kühr, voor, om aan te zoeken de heeren ir. J.P. Thijsse en Dr. ir. L. J. de Ven, welke beide heeren zich op dit verzoek bereid verklaren als zoodanig zitting te nemen.

Het voorstel wordt door de vergadering unaniem goedgekeurd.

De Voorzitter dankt beide heeren en geeft dan het woord aan Jhr. ir. C. Ortt voor het houden van zijn aangekondigde voordracht over enkele onderwerpen op weg- en verkeersgebied in Europa.

Voordracht door ir. Ortt. *)

Uit de aandacht der vergadering en het applaus, dat na beëindiging der voordracht weerklinkt, kan worden afgeleid met welke levendige belangstelling deze door de aanwezigen wordt gevolgd.

Pauze.

De Voorzitter verleent na afloop der pauze het woord aan de leden der vergadering, die naar aanleiding van de gehouden voordracht vragen wenschen te stellen of mededeelingen te doen. Aan deze gedachtenwisseling nemen deel: ir. A. Poldervaart, J.M. van Oostrom Soede, ir. J.E.A. von Wolzogen Kühr, dr. ir. L. J. de Ven, ir. A.R.W. Kerkhoven en ir. G.C.J. Tielenius Kruythoff. *)

*) Deze voordracht en de daarop gevolgde gedachtenwisseling zijn in de alg. publ. No. 111 in extenso opgenomen.

De Voorzitter neemt na het beëindigen der discussie het woord om den heer Ortt den dank der Vereeniging te brengen voor zijn zoo belangwekkende en boeiende voordracht, welke door een dankbaar applaus op welsprekende wijze beloond is geworden. Spreker vindt het een gelukkige gedachte in deze voordracht verschillende belangrijke actueele aangelegenheden op weg en verkeersgebied beknopt ter sprake te brengen, in stede van een meer diepgaande beschouwing van een of ander op zich zelf staand probleem te geven.

Spreker deelt vervolgens mede, dat, hoewel over het Internationale Congres te Washington uit geschriften natuurlijk al wel het e. e. a. bekend is, de Wegenraad van meening is geweest, dat het voor de vergadering zeer belangwekkend zou zijn de indrukken te vernemen, welke een technicus uit Indië zelf aldaar opdeed.

Het Bestuur is zoo gelukkig geweest ir. Vreede bereid te vinden een causerie over dit onderwerp te houden: spreker verleent daarop het woord aan ir. Vreede.

Causerie door ir. Vreede *).

Met het oog op den beschikbaren tijd moest de spreker zich eenigszins beperken, doch wist ook in dezen beknopten vorm de aandacht der toehoorders te behouden en werd na beëindiging door een hartelijk applaus beloond.

De Voorzitter stelt na afloop der causerie van Ir. Vreede aan de orde *punt 5* der agenda: de rondvraag.

De heer van Oostrom Soede deelt mede, dat eertijds in de residentie Cheribon een verkeersvoorschrift bestond, waarbij m.b.t.

*) De N.I.W.V. zal deze voordracht t. z. t. in een harer publicaties in extenso bekend stellen.

het vervoer van lange bamboes langs den publieken weg werd voorgeschreven, dat deze zoowel aan de voor- als achterzijde moesten worden gedragen. Deze bepaling bestaat thans niet meer, althans er wordt niet meer de hand aan gehouden, ofschoon zij onmiskenbaar in het belang van de veiligheid van het verkeer is en zich zelfs reeds doodelijke ongevallen voordeden, waar niet overeenkomstig dit nuttige voorschrift werd gehandeld. Spreker informeert, of de Wegenraad zich eventueel terzake tot de betrokken autoriteiten zou willen wenden.

De Voorzitter meent, dat indien e.e.a. verband houdt met of van belang is voor het motorverkeer in het algemeen deze bepaling in de aanhangige centrale wettelijke regeling zou kunnen worden opgenomen en verzoekt den heer Dr. ir. de Ven zijn meening terzake te willen bekendstellen.

Dr. ir. L. J. de Ven, hoofdingenieur bij het T. A. Bureau van het Dept. van Gouvernementsbedrijven, meent, dat door de behandeling van dergelijke materie in een centraal reglement wellicht te veel in details zal worden getreden, zoodat praktisch een en ander het beste aan de plaatselijke autoriteiten zal kunnen worden overgelaten. De algemeene regel echter, waarbij het aan iederen weggebruiker is verboden zoodanig van den weg gebruik te maken, dat de veiligheid van het verkeer in gevaar wordt gebracht, maakt het echter te allen tijde mogelijk tegen misbruiken op te treden; de zaak zal dan door de politie in handen moeten worden genomen en voor den landrechter moeten worden berecht.

De heer van Oostrom Soede is met deze oplossing weinig voldaan, aangezien een speciaal voorschrift hem van meer beteekenis lijkt dan een algemeene bepaling.

De Voorzitter geeft als zijn persoonlijke meening te kennen, dat het in gevaar brengen van de veiligheid van het verkeer hierbij eigenlijk niet steeds in het beding behoeft te komen. Zoo lang de man, die de bamboe draagt, deze met zijn lengterichting

evenwijdig van den weg houdt is er vanzelfsprekend van in gevaar brengen van het verkeer daadwerkelijk geen sprake; evenwel blijft de gevaarlijke toestand in de kiem bestaan, doordat op elk oogenblik de drager een plotseling zijdelingsche beweging kan maken. Het zal dus zeer de vraag zijn of op grond van de aangehaalde algemeene bepalingen inderdaad effectief tegen dit euvel kan worden opgetreden.

De heer van Oostrom Soede verzoekt den Voorzitter dr. ir. de Ven de vraag te mogen stellen, hoe het thans staat met de centrale motorvoertuigenbelasting.

Dr. ir. de Ven deelt mede, dat een mededeeling daaromtrent feitelijk buiten zijn competentie ligt, daar financieele regelingen buiten de eigenlijke verkeerswegwetgeving zijn gehouden.

Mr. A. J. Levelt, ter vergadering aanwezig als vertegenwoordiger van den adviseur voor de Decentralisatie, licht toe, dat het ontwerp der centrale motorvoertuigen-belasting thans bij den Volksraad is ingediend en het in de bedoeling gelegen heeft, tenzij bijzondere bezwaren rijzen, de voorgestelde regeling met 1 Januari 1933 van kracht te doen zijn.

De Voorzitter dankt Mr. Levelt voor deze inlichting. Waar overigens geen gebruik meer wordt gemaakt van de gelegenheid bijzondere onderwerpen ter sprake te brengen, doet de voorzitter nog eenige mededeelingen over de bemoeienis, welke de N. I. W. V. tot heden gehad heeft met het vraagstuk der toepassing van rubber voor wegdoeleinden.

Spreker deelt dan mede, dat de Wegenraad dit vraagstuk beschouwt als in de eerste plaats van belang voor de rubbercultuur, eventueel voor de Regeering uit algemeene welvaarts-overwegingen, doch in veel mindere mate als een kwestie van groot belang voor de wegbeheerders. Het gebruik van rubber voor wegentechnische doeleinden zal slechts dan een noemenswaardig nieuw afzetgebied kunnen openen, indien een toepassingswijze wordt gevonden, waardoor de rubber voor wegen met slechts matig verkeersvolume zal kunnen

concurreren met eenvoudige asphaltconstructies, als oppervlakte-asphalteering en penetratiemethode.

De N.I.W.V. had reeds contact met den Directeur van het proefstation voor de rubber in Buitenzorg, doch tot een daadwerkelijke gezamenlijke actie op dit gebied heeft e.e.a. tot dusver niet geleid.

De Wegenraad meent, dat het vraagstuk in zijn huidige toestand v.n. ligt op het terrein der rubbertecnici en -chemici, teneinde eerst een basis te vinden voor de verwerking der latex tot wegmateriaal. Daadwerkelijk deel nemen aan deze werkzaamheid is voor de N.I.W.V., in verband met de beperktheid harer middelen voorloopig uitgesloten, doch adviseerende medewerking zal, waar welkom, steeds gaarne worden verleend, terwijl de der Vereeniging ter beschikking staande hulpmiddelen, zooals de proefbaaninstallatie, eventueel op verzoek van belanghebbenden onder supervisie van het bureau der Vereeniging kunnen worden afgestaan.

De Voorzitter sluit dan, niets meer aan de orde zijnde, te 1.30 n.m. de vergadering, onder dank aan alle aanwezigen voor de door hen betoonde belangstelling.

